

POŻYWIĆ SIĘ (20) *vb pf*

się (14), się (6).

o jasne.

inf pożywić się (10). ◇ *fut 1 sg* pożywię się (1). ◇ *2 sg* pożywisz się (1). ◇ *3 sg* pożywi się (5). ◇ *3 pl* pożywią się (1). ◇ *con 3 sg m* by się pożywił (1). *f* by się pożywiła (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII w.

1. Najeść się, zaspokoić głód (12) : Liżká ku wsi przydybála/ A dziurą w dom nąglądála: Swego pożytku pátrzyła/ A zaby [*lege: aza by*] się pożywiła. *BierEz* O2v; Kaczęta iako skoro się z iaia wylęga/ wnet prętko biegają/ tak iż by gim też matka zdechła/ thedy ony łamy się pożywić mogą. *FalZioł* IV 18a; MAlarz [...] Vpuścił rytą głowę/ między złemi rázy. Y nálázła ią Liżká/ by świeża mnimála/ Iż się miała pożywić/ ták się nádzyewála. *RejZwierz* 122; *PaxLiz* E4.

pożywić się czym (1): w Europie nie máłz iedno rzeki/ przez ktore łacniey przebędzie [*niewolnik chcący uciekać*]/ zwłázcza we źniwá/ iż się ná dzień w zbożu záchowa á w nocy poydzie/ miawszy foli trochę/ ledá czym się pożywi. *BielKron* 261v.

Zwrot: »o cudzej strawie się pożywić« (1): iefzcze krotfzy bywa [*wól*]/ Gdy się skrzywiąc wedwoie/ rzyć łobie vciera. [...] y ten nędzniczek záchowánia złego/ Iże z was przyiacielá tu nie ma żadnego/ Zeby mu rzyć vlizał/ áby się nie krzywił/ Y łnádnieyby o cudzey łtráwie się pożywił. *RejFig* Cc2.

Przen: Skorzystać, zyskać (6) : Bo dziś v każdego práwá Zwłálczá próstym trudná łpráwá Włfytcy więc bywamy krzywi Ledwy się chytry pożywi *RejRozpr* E4v; Muśi káždy w tym iármie [*w niewoli*] zázwdy opák chodzić. Zełgáć/ zdrádzić/ pochlebić/ to ktemu przyłmáki/ Gdyż ná świecie rychley dziś pożywi się ták. *RejWiz* 55, 28, 74v; *RejZwierz* 135v; Nie mógł się [*świętokrajca*] w Zákryfityey/ w kościele pożywić: Iż dobywa Cmyntarzew nie trzeba się dźwić. *KlonWor* 10.

2. Wyżywić się, zdobyć środki na utrzymanie; se sustentare *Modrz* (8) : [*Lew*] Miał przy łobie przyiaciele/ Służyło mu źwierząt wiele. Potym przyłzedł ku łtárości/ Pow[á]tlály iego kości. Ani się iuz mógł pożywić *BierEz* M4; *OpecŻyw* 29; Bo tá vltáwá iefł vltáwioná/ że ktoźby kolwiek był łlepy/ z niemocy ábo z przygody/ w którym [*lege: w ktorey – tak wyd. 1543 r.*] by się niemógł pożywić/ tákowy dobrodziełstwo vltáwy krolewłkiey odzierży. *HistRzym* 114v; Tákże też ma się záprawdę Pan Bog czym obraźác na nálezę Polłkę/ ktorey dał táké przełtrzeńłstwo/ vrodzáię/ y do włzelákiey żywności dołtátki: iż co w wielu inłnych zacnieyłzych kráiách/ włzyłcy iakmiarz pilnie zárábiając pożywić się iednák nie zázwdy mogą *PowodPr* 18.

pożywić się z czego (1): oná [*matka*] widząc iłz się z roley pożywić nie mogli: kazála łynowi do miálta/ áby się rzemiełła vczył *SkarŻyw* 452.

pożywić się czym [= z czego] (3): A prawdá pánie Szczekuła iże Nołem krzywiłz/ Zda mi łye że twem mechlerłstwem nieták łye pożywiłz. *GroicPorzRej* C3v; *ModrzBaz* 123; będę grał ná lutni/ y tym się pożywię *KochWr* 34.

Synonimy: **1. najeść się, nakarmić się, nasycić się.**

Formacje współrdzenne cf ŻYC.